

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Rodinné Věci a Dědictví](#) > [Dědictví](#) > [Dědická Řízení](#) > Austria

Dědická řízení

 Rakousko

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Při pořizování závěti je třeba dodržet formální požadavky. Rakouské právo zná následující formy závěti:

- závěť pořízená veřejnou listinou vydanou notářem či soudem,
- holografická závěť vlastnoručně pořízená a podepsaná zůstavitelem,
- alografická závěť (závěť pořízená jinou osobou než zůstavitelem), která musí být pořízena v přítomnosti tří svědků.

Dědickou smlouvu (§ 1249 a násl. rakouského všeobecného občanského zákoníku (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB)) mohou uzavřít pouze manželé, popřípadě zasnoubené páry, které se skutečně chystají uzavřít manželství, a (nastávající) registrovaní partneři, a to ve formě notářské listiny (v souladu s ustanovením §1 odst. 1a zákona o notářských listinách (*Notariatsaktsgesetz*)). Zároveň se vyžaduje přítomnost dvou svědků či druhého notáře. Prostřednictvím dědické smlouvy, jež musí splňovat formální požadavky platné pro pořízení pro případ smrti, zůstavitel nemůže nakládat s více jak třemi čtvrtinami pozůstalosti. Registrovaní partneři mají v tomto ohledu stejná práva jako manželé a zasnoubení partneři chystající se uzavřít manželství (§ 1217 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Společnou závěť mohou platně poříditi jen manželé a registrovaní partneři (§ 586 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Institut *donationes mortis causa* (darování osobního majetku učiněné osobou, která očekává brzkou smrt, které se stane účinným až po smrti dárce), je upraven § 603 rakouského všeobecného občanského zákoníku. Darování pro případ smrti může být učiněno prostřednictvím smlouvy ve formě notářské listiny.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Závěti, dědické smlouvy a smlouvy, jejichž prostřednictvím se neopominutelný dědic vzdává povinného dílu, mohou být zapsány do Rakouského ústředního rejstříku závětí (§ 140b rakouského notářského zákona (*Notariatsordnung*)), byly-li uloženy do úschovy k notáři, soudu nebo advokátovi. Tento elektronický rejstřík vede Rakouská notářská komora (*Österreichische Notariatskammer*) a je jediným rejstříkem vytvořeným na základě zákona. Soudy a notáři jsou povinni existenci takových listin rejstříku oznámit (§ 140c odst. 2 rakouského notářského zákona). Smyslem zápisu do rejstříku je usnadnit dohledání pořízení pro případ smrti v průběhu dědického řízení. V rejstříku závětí rakouských advokátů mohou advokáti a advokátní společnosti nechat zapsat závěti a jiné poslední vůle. V dědickém řízení musí soudní komisař vyhledávat v rakouském Centrálním rejstříku závětí a v rejstříku závětí rakouských advokátů a dokumentovat výsledek (§ 145a zákona o nesporném řízení (*Außerstreitgesetz*, AußStrG)).

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Povinný díl (jenž omezuje volnost zůstavitele nakládat se svým majetkem) činí polovinu zákonného podílu zůstavitele. Osobami s nárokem na povinný díl jsou potomci zemřelého a pozůstalý manžel či zaregistrovaný partner. Neměla-li osoba s právem na povinný díl se zesnulým nikdy nebo po delší dobu (asi 20 let) blízké rodinné vazby, může být velikost povinného dílu snížena.

Povinný díl je podíl hodnoty majetku zesnulého, který připadá na osoby s nárokem na povinný díl. Povinný díl se vyplácí v penězích. Může však být poskytnut jako věnování pro případ smrti (§ 780 rakouského všeobecného občanského zákoníku) nebo jako darování mezi živými (§ 781 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Nárok na povinný díl je třeba uplatnit u soudu ve lhůtě tří let ode dne, kdy se osoba o nároku dozví, nejpozději však do 30 let (§ 1487 rakouského všeobecného občanského zákoníku). Promlčecí lhůta začíná se zjištěním skutečností, které jsou pro existenci nároku směrodatné, nejdříve však rok po smrti zůstavitele (§ 765 a § 1487a rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Nároku na povinný díl se lze během zůstavitelova života vzdát. Prohlášení, jímž se neopomenutelný dědic vzdává nároku na povinný díl, musí být učiněno ve formě notářské nebo soudní listiny (§ 551 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Nezanechali-li zesnulý manžela, registrovaného partnera ani děti, svědčí dědické právo jeho rodičům a jejich potomkům (sourozencům zesnulého) (§ 735 a § 736 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Zanechal-li zesnulý děti, avšak nezanechal manžela nebo registrovaného partnera, dědí jeho děti rovným dílem (§ 732 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Zanechal-li zesnulý manžela nebo registrovaného partnera, avšak nezanechal děti, je jediným dědicem pozůstalý manžel nebo registrovaný partner.

Zanechal-li zesnulý manžela nebo registrovaného partnera a rodiče, náleží pozůstalému manželovi nebo registrovanému partnerovi dvě třetiny pozůstalosti a dále ze zákona přednostní odkaz vybavení domácnosti. Jedna třetina pozůstalosti se rozdělí mezi rodiče zůstavitele rovným dílem (§ 744 odst. 1 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Neregistrovaní partneri (druzi) dědí pouze v případě, že neexistuje žádný jiný zákonný dědic; v ostatních případech pouze tehdy, existuje-li odpovídající závěť. Pozůstalý druh je však chráněn rakouským zákonem o nájmu a rakouským zákonem o spoluvlastnictví bytů (*Wohnungseigentumsgesetz*). V případě, že zesnulý a jeho druh společně vlastnili byt (společné vlastnictví bytu), přechází podíl zesnulého na pozůstalého partnera. Kromě toho svědčí partnerovi ze zákona přednostní odkaz, tj. na jeden rok omezené právo bydlet dále ve společném bytě a užívat movitý majetek náležející ke společné domácnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro další užívání bytu v souladu z dosavadními životními podmínkami.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Okresní soud (*Bezirksgericht*); soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

Věcnou a územní příslušnost má okresní soud v místě posledního oprávněného pobytu zesnulého (poslední bydliště, obvyklé místo pobytu) (§ 105 rakouského zákona o organizaci soudnictví (*Jurisdiktionsnorm*, JN) ve spojení s § 65 a 66 rakouského zákona o organizaci soudnictví). Při vedení dědického řízení okresní soud spoléhá na služby notáře, který vystupuje jako soudní komisař (§ 1 zákona o soudních komisařích (*Gerichtskommissärsgesetz*, GKG).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Okresní soud nebo soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Okresní soud nebo soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Okresní soud nebo soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu)

Dědické řízení (*Verlassenschaftsverfahren*) je okresním soudem zahájeno poté, co byl oznámen nápad dědictví. Příslušným soudem je okresní soud v místě posledního bydliště či obvyklého pobytu zesnulého. Dědické řízení je vedeno notářem v postavení soudního komisaře a končí vydáním soudního rozhodnutí.

Dědické řízení musí být zahájeno bezprostředně poté, co se soud o smrti zůstavitele dozví (§ 143 odst. 1 zákona o nesporném řízení (*Außerstreitgesetz*, AußStrG)).

Soudní komisař v rámci dědického řízení identifikuje dědice (§ 797 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Soudní komisař (§ 1 odst. 2 bod 2 písm. b a § 2 odst. 2 zákona o soudních komisařích) pořídí soupis pozůstalosti, pokud dědic učiní prohlášení o podmíněném přijetí dědictví (které omezuje míru ručení dědice na hodnotu dědictví, které z pozůstalosti nabude), jestliže některý z dědiců může mít nárok na povinný díl, pokud je některý z dědiců nezletilý nebo musí být právně zastupován z jiného důvodu, jestliže bylo nařízeno oddělení pozůstalosti od majetku dědice, přičemž je třeba vzít v úvahu následného dědice, nebo pokud bylo vytvořeno soukromé dědické společenství, je-li pravděpodobné, že pozůstalost připadne státu jako odúmrtí, nebo jestliže o to požádá jiná oprávněná osoba nebo opatrovník pozůstalosti (§ 165 zákona o nesporném řízení).

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Nikdo se nemůže dědictví ujmout svévolně. Aby mohl dědic dědictví zákonně nabýt, musí mu dědictví být oficiálně předáno rozhodnutím soudu pro věci pozůstalostní (*Verlassenschaftsgericht*) v rámci tzv. přechodu vlastnického práva (*Einantwortung*) (§ 797 rakouského všeobecného občanského zákoníku a §177 zákona o nesporném řízení). Majetek může na dědice přejít poté, co bylo dědické řízení skončeno a příslušnými osobami bylo jako důkaz o existenci jejich dědického práva učiněno prohlášení o přijetí dědictví. Okamžikem přechodu vlastnického práva přechází i vlastnictví k nemovitému majetku, tedy nezávisle na provedení zápisu v katastru nemovitostí. Pokud dědicové nepodají žádost o provedení zápisu v katastru nemovitostí v přiměřené době, podá místo nich žádost o zápis soudní komisař.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědicové za dluhy zůstavitele ručí celým svým majetkem. Byl-li však porýzen soupis pozůstalosti, ručí dědicové za dluhy pouze do výše hodnoty dědictví.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely

registrace nemovitého majetku?

Soudu, který vede katastr nemovitostí (*Grundbuchsgericht*), je třeba předložit listinu prokazující právní titul. Dědicové musí přiložit rozhodnutí o přechodu vlastnického práva a odkazovníci úřední potvrzení. Kromě těchto listin může být požadováno předložení potvrzení o neexistenci daňového nedoplatku a na základě požadavků právních předpisů platných v jednotlivých provinciích také zvláštní povolení vystavené podle předpisů upravujících nemovitostní transakce, a je-li to relevantní, také doklad o národnosti nabyvatele.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Není nutné jmenovat správce pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Dědic, který je schopen dostatečně prokázat své dědické právo na základě prohlášení o přijetí dědictví, je oprávněn užívat a spravovat zděděný majetek a vystupovat jménem pozůstalosti, ledaže soud pro věci pozůstalostní (*Verlassenschaftsgericht*) stanoví jinak. Pokud je takových dědiců více, vykonávají toto právo společně, ledaže se dohodnou jinak (§ 810 odst. 1 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Vykonavatel závěti hraje v rámci rakouského dědického řízení pouze druhotnou roli. Ta se odvíjí od toho, jakým způsobem soud dědické řízení vede, a na postavení soudního komisaře jako soudního orgánu, který dohlíží na to, aby byla splněna vůle zesnulého. V souladu s ustanovením § 816 rakouského všeobecného občanského zákoníku může zesnulý v závěti určit osobu odpovědnou za výkon jeho poslední vůle. Rozsah povinností vykonavatele závěti stanoví zůstavitel v závěti. Může se jednat například o dohled nad tím, aby dědic či odkazovník splnil určitou podmínku nebo aby byla pozůstalost rozdělena v souladu s poslední vůlí zůstavitele, nebo nad správou pozůstalosti.

Je-li v rámci obeslání věřitelů pozůstalosti nařízeno ústní jednání (§ 813 až 815 rakouského všeobecného občanského zákoníku), stanoví soudní komisař datum konání tohoto ústního jednání a obešle také vykonavatele závěti (§ 174 zákona o nesporném řízení).

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Soudní komisař na žádost vystaví oprávněným dědicům úřední potvrzení o jejich oprávnění spravovat pozůstalost (viz výše oddíl 9.2) (§ 172 zákona o nesporném řízení).

Jakmile byli dědicové, včetně jejich podílů, s konečnou platností určeni a bylo prokázáno splnění ostatních podmínek, soud rozhodne o přechodu dědictví na dědice (§ 177 zákona o nesporném řízení – rozhodnutí o přechodu vlastnického práva). Pro odblokování peněžních prostředků uložených u bankovních institucí postačí ověřená kopie rozhodnutí o přechodu vlastnického práva (§ 179 zákona o nesporném řízení).

Evropské dědické osvědčení podle nařízení o dědictví č. 650/2012 (podle článku 62 a následujících) vydává soudní komisař. Pokud žadatel s osvědčením nesouhlasí, musí soud osvědčení prověřit. Dědické osvědčení vydané soudním komisařem pozbývá účinku a je nahrazeno osvědčením vydaným soudem.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

■ Poslední aktualizace: 27/12/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.